

DVS. VENSTRES OG KONSERVATIVES

2 © En demokratisk forsørgelseslovgivning. (1915)

Den borgerlige ide var, at frygten for fattigdommen og det afskrækkende i fattighjælpens retsvirkninger bevirkede, at folk ville anstrenge sig for at undgå at ligge det offentlige til last. Den senere socialdemokratiske minister K.K. Steincke havde et anderledes syn på forsørgelseslovgivningen:

Men ud fra hvilke principper, på hvilket grundlag skulle da en virkelig demokratisk forsørgelseslovgivning bygges? Og hvorledes skulle Socialdemokratiets forslag inden for dette område se ud?

Lad os betragte hvert af disse spørgsmål for sig: Ud fra det grundsynspunkt, at al offentlig forsørgelse principielt er af det onde og ikke burde eksistere i et virkelig ordnet samfund, måtte man arbejde på at gøre forsørgelsesvæsenet så lidet omfattende som muligt, eller, hvad der er det samme, at trænge almissesystemet så stærkt tilbage, som forholdene overhovedet tillader. Man burde altså ræsonnere som så: Som vort samfund er beskaffent, skabes der en voksende økonomisk utryghed for en større og større del af befolkningen, således at dennes store flertal ofte og på mange måder er udsat for at komme i en række typiske situationer, som det også for samfundets egen skyld gælder at hjælpe den ud af hurtigst muligt og på bedste måde. Og da erfaringen viser, at det både er ydmygende og demoraliserende at yde denne hjælp i form af almisser efter en offentlig myndigheds - det være sig embedsmands eller hjælpekassebestyrelses - skøn, ligesom det også principielt er det ene naturlige, at samfundet bøder på sin egen uret ved at hjemle ret til gengæld og ikke ved at øve barmhjertighed, så kræver vi, at samfundet i alle de tilfælde, hvor man med kendskab til samfundsforholdene i den privatkapitalistiske stat kan sige sig selv, at det enkelte ubemidlede samfundsmedlem ikke på egen hånd kan klare sig, skal indrømme ham en egentlig ret over for det offentlige, retskrav, hvis opfyldelse alene er afhængig af de forud angivne forudsætningers tilstedeværelse, og ikke af et senere skøn over trangens omfang fra udenforståendes side. Dertil kommer, at følelsen af at have en ret øger individets selvstændighed og dets lyst og evne til at stå på egne ben, medens adgangen til at søge hjælp (bede om almisser) både ydmyger og sløver ham.

MAN MISTEDE
BORGELERT-
TIGHEDEN
SOM FX RET-
TEN TIL AT
STØLME

DVS. SITUA-
TIONEN
PREGET
AF FATIG-
DOM

SIKKE

HEL EL HAN
EUG MED DE
BORGELIGE
MEN HAN
HAR ET
ANDET SYN
PÅ, HVOR-
DAN MAN
MINDSKER
ANTALLET
AF ALMISSEL
DET EL PGA.
SAMFUNDETS
BESKAFTE-
HED/INDRET-
NING AT
FATTIGDOM
OPSTÅR

DVS AT MAN
PGA SAMFUN-
DETS INDRØ-
NING (SOM
DET SELV UD
I EN TRI-
VATKAPITA-
LISTISK/LIB-
ERALISTISK
STAT) EL
KOMMET UD
I EN PRESSET
SITUATION